

MACA-
23020-04

мастер академске студије архитектуре

назив предмета усмерење	теорија планирања сви модули		година	друга
изборна група	историја и теорија 3		семестар	3
наставник	др Марија Маруна, в. проф.	бр. каб. 245	статус	изборни
E-mail контакт	m.ma@sezampro.rs		ЕСПБ	2
учесници у настави	/		часови активне наставе	
сарадници	/		предавања	2
			вежбе	/
			др. облици	/
			сам.истр.рад	/
			остали часови	/
координатор СЦ	др Урош Радосављевић, в. професор			
пожељне квалификације за пријем студената	нема услова			

садржај предмета

циљ:

Предмет је усмерен на два основна циља:

- упознавање са теоријским и практичним средствима за разумевање улоге урбанистичког планирања у обликовању савремених градова
- оспособљавање за употребу теоријских знања у решавању практичних проблема у урбанизму.

Као посебни циљеви се издвајају:

- критичко промишљање различитих облика урбанистичке интервенције
- идентификација фактора који утичу на промену природе планирања у савременом глобалном друштву.

теоријска и практична настава:

Теоријска настава:

- Актуелни проблеми у развоју градова и решења која пракса планирања нуди;
- Упознавање са местом и улогом планирања у изградњи градова;
- Разумевање система и процеса планирања у одређеном друштвено историјском и културном контексту;
- Упознавање са различитим моделима усмеравања развоја градова и њиховим практичним апликацијама;
- Планирање у развијеном свету, у земљама у развоју и у постсоцијалистичким земљама;
- Место урбанистичке интервенције у процесу одлучивања о просторном развоју;
- Процес одлучивања- политички, институционални, одлучивање о просторним, инфраструктурним и технолошким интервенцијама;
- Процес и производ планирања;
- Разумевање различитих улога урбаниста у друштву;
- Етичка основа урбанистичке професије: проблем јавног интереса.

метод извођења наставе:

Рад на курсу је усмерен на дебате теоријских извора и посебних случајева праксе планирања. Од студената се очекује припрема за сваки час и активно учешће у дискусијама.

основна литература:

- Лазаревић Бајец Н. (2000) Теорија планирања. Београд: Архитектонски факултет (скрипта)
- Perić, A. & Maruna, M. (2012). Predstavnicu društvene akcije u procesu regeneracije priobalja – slučaj braunfield lokacije "Luka Beograd". Sociologija i prostor, Vol 50 No.1 (192), (str.61-88)
- Вујошевић, М. 2003. Планирање у постсоцијалистичкој и економској транзицији. Београд: ИАУС
- Allmendinger, P. 2002. Planning Theory, New York: Palgrave.
- Klosterman, R.E. 1985. Arguments for and against planning. Town Planning Review, 56(1), pp. 5-20

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
 - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
 - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
 - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
 - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
 - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
 - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
 - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
 - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
 - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
 - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
 - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
 - 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
 - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
 - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
 - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
 - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
 - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
 - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

Стварање артикулисане личне позиције у односу на професију.

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	65	завршни испит	35
активност на часу (13x5)		Елаборат	20
		Усмена одбрана елабората	15

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1	23.09.2016.	Савремени концепти управљања урбаним развојем
2	30.09.2016.	Урбанистичко планирање и управљање урбаним развојем
3	07.10.2016.	Урбани развој и стратешко одлучивање
4	14.10.2016.	Рационални и колаборативни модел планирања
5	21.10.2016.	Пост-социјалистички контекст урбаног развоја Србије
6	28.10.2016.	Однос централног и локалног нивоа у управљању урбаним развојем
7	04.11.2016.	Политике урбаног развоја
8	11.11.2016.	Институције урбаног развоја
9	18.11.2016.	Друштвени актери урбаног развоја
10	25.11.2016.	Легислативни оквир урбаног развоја
11	02.12.2016.	Плански оквир урбаног развоја
12	09.12.2016.	Инструменти урбаног развоја
13	16.12.2016.	Јавна дебата у процесима креирања политика урбаног развоја
14	23.12.2016.	Извори финансирања (надокнада)
15	30.12.2016.	Позиција планерске струке у урбаном развоју